

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžp/31/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200579
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200579.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ROLSPOL, s.r.o., so sídlom Turie 525, IČO: 36 375 934, v zastúpení ŘEHÁK & TISOŇ spol. s r.o., so sídlom Komenského 437/62 Skalica, proti žalovanému: Obec Rosina, spoločný obecný úrad v Žiline, Odbor stavebný a životného prostredia, oddelenie stavebného poriadku Žilina, so sídlom Nám. Obetí komunizmu č. 1, Žilina, za účasti Obec Turie, so sídlom Hlavná 214, Turie, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č. k.21S/78/2012-56 zo dňa 31. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k.21S/78/2012-56 zo dňa 31. júla 2013 v napadnutej časti týkajúcej sa zastavenia konania p o t v r d z u j e.

V ostatnej napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k.21S/78/2012-56 zo dňa 31. júla 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline, napadnutým uznesením č. k.21S/78/2012-56 zo dňa 31. júla 2013 zastavil v zmysle ust. § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) konanie, ktorým sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009, nakoľko mal žalobca za to, že bol opomenutým účastníkom stavebného konania a zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť doručiť napadnuté rozhodnutie žalobcovi. Krajský súd zastavil konanie z dôvodu, že rozhodnutie, ktorého preskúmania zákonnosti sa žalobca domáhal, bolo prvostupňovým rozhodnutím, ktoré nemôže byť predmetom prieskumu v správnom súdnictve. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 250k ods. 1 v spojení s ust. § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že ich náhradu priznal úspešnému žalobcovi v sume 225,17 Eur, ktorú istinu zaviazal žalovaného zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd v odôvodnení uvedeného rozhodnutia poukázal na to, že uznesením č. k. 21S/78/2012-52 zo dňa 12. júna 2013 právoplatným dňa 9. júla 2013, uložil žalovanému povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie žalovaného č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009. Následne poukazovaním na ust.

§§ 244 ods. 1, 247 ods. 1,2,3 O.s.p. ako i §§ 118, 140 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len stavebný zákon) a ust. § 53, 54 ods. 1, 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, (ďalej len správny poriadok) dospel k záveru, že predmetom prieskumu, podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku musí, okrem iného, byť právoplatné rozhodnutie, individuálny správny akt, ak boli v správnom konaní vyčerpané riadne opravné prostriedky, ktoré zákon preň pripúšťa. Konštatoval, že bolo povinnosťou súdu skúmať splnenie podmienok súdneho konania v prejednávanej veci, kde osobitnou podmienkou konania v správnom súdnictve je tzv. spôsobilý predmet preskúmavania, ktorý je pozitívne a negatívne vymedzený a ktorého nesplnenie je následkom zastavenia konania. Krajský súd dospel k záveru, že predmetom súdneho prieskumu v danej veci bolo rozhodnutie, ktoré nebolo spôsobilé súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, z dôvodu, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca v dôvodoch odvolania uviedol, že pokiaľ by aj pripustil argumentáciu krajského súdu o tom, že rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom, nakoľko ešte nenadobudlo právoplatnosť, tak má napriek tomu za to, že pokiaľ by správny orgán ako s účastníkom stavebného konania nezákonne nekonal, mohlo by to mať za následok, že takéto nezákonne rozhodnutie nebude predmetom preskúmania súdom a to práve vďaka nezákonnosti postupu správneho orgánu, ktorý znemožnil žalobcovi ako účastníkovi konania podať odvolanie a zabránil mu teda i v splnení podmienky na podanie správnej žaloby podľa ust. § 247 ods. 2 O.s.p. a týmto ho zároveň zbavil všetkých prostriedkov právnej ochrany voči tomuto nezákonnému postupu a rozhodnutiu. Toto však, podľa žalobcu popiera zmysel a účel správneho súdnictva, ktorým je predovšetkým zabezpečenie ochrany pred nezákonnými rozhodnutiami správnych orgánov. Žalobca taktiež poukázal na význam ust. § 250b ods. 2 O.s.p. v ktorom zákonodarcu upravil povinnosť správneho orgánu informovať súd o začatí konania o opravnom prostriedku. Dôvodil, že i z hľadiska jazykového výkladu a z dikcie ust. § 250b ods. 2 O.s.p. je zrejmé, že i po doručení právoplatného rozhodnutia, súd ďalej koná. Výslovil presvedčenie, že správny súd má povinnosť zastaviť súdne konanie iba v prípade, že by na základe podaného opravného prostriedku došlo k zrušeniu alebo k zmene napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Podľa názoru žalobcu, pokiaľ prvostupňový súd v zmysle ust. § 250b ods. 2 nariadil správne orgánu doručiť rozhodnutie voči, ktorému žaloba smeruje, nemohol o žalobe rozhodnúť inak, ako napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože boli porušené všetky procesné práva opomenutého účastníka. Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle súdnej judikatúry ust. § 250b ods. 2 prelamuje dôsledky § 247 ods. 2 a ust. § 250 ods. 2 O.s.p. v tom, že priznáva procesné právo podať žalobu aj tomu s kým správny orgán ako s účastníkom konania nekonal a napadnuté rozhodnutie mu nebolo doručené a vo svojom dôsledku pripúšťa podanie žaloby aj proti neprávoplatnému rozhodnutiu a pri nevyčerpaní opravných prostriedkov a to v záujme dôslednej ochrany fyzických a právnických osôb.

Žalobca v odvolaní namietal aj nesprávnosť výroku o trovách konania. Konajúcemu súdu vyčíslil trovy konania avšak nesúhlasil s tým, že po dátume 7. september 2012 už zo strany žalobcu nedošlo k žiadnym úkonom právnej služby. Žalobca sa zúčastnil na pojednávaní konanom dňa 12. júna 2013 a z ust. § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov vyplýva, že úkonom právnej služby je aj účasť na pojednávaní - konanie pred súdom. Navyše žalobcovi v tejto súvislosti vznikli náklady spojené s účasťou na pojednávaní a to náhrada za použitie motorového vozidla a náhrada za pohonné hmoty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru že odvolanie žalobcu je dôvodné len v časti týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania a v ostatnej časti jeho odvolanie posúdil ako nedôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo posúdenie správnosti záveru krajského súdu, keď v predmetnej veci uznesením zastavil konanie poukazom na ust. § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu nedostatku právomoci, nakoľko rozhodnutie, ktorého preskúmania sa žalobca domáhal žalobou, nepodlieha prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Z obsahu spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, odvolací súd zistil, že žalobca žalobou podanou na krajský súd sa domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009, vydaného v stavebnom konaní, ktorým Obec Rosina povolila stavebným povolením revitalizáciu námestia Turie. Žalobca tvrdil, že stavebný úrad mal s ním ako vlastníkom susediaceho pozemku v rámci stavebného konania konať, a preto vzhľadom k tomu, že stavebný úrad s ním nekonal a predmetné rozhodnutie mu ani nedoručil, žiada okrem zrušenia predmetného rozhodnutia a vrátenia veci na nové konanie, aby súd podľa ust. § 250b ods. 2 O.s.p. žalovanému uložil povinnosť doručiť žalobcovi napadnuté rozhodnutie.

Ďalej odvolací súd mal preukázané, že krajský súd uznesením č. k. 21S/78/2012-52 zo dňa 12. júna 2013 uložil žalovanému povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie Obce Rosina, Spoločný obecný úrad v Žiline, Odbor stavebný a životného prostredia, oddelenie stavebného poriadku Žilina č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009 a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Žalovaný vyššie citované rozhodnutie žalobcovi doručil dňa 7. augusta 2013 a žalobca proti uvedenému rozhodnutiu podal dňa 22. augusta 2013 v rámci stavebného konania odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

Krajský súd v konaní o preskúmanie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného uznesením zo dňa 31. júla 2013 poukazom na ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup.

Podľa ust. § 247 ods. 2 O.s.p., pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa ust. § 250b ods. 2 O.s.p., ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmvania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Po preskúmaní spisového materiálu ako i odvolaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu v rozsahu odvolacích námietok dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, k záveru o nedôvodnosti žalobcom podaného odvolania v časti týkajúcej sa zastavenia konania. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu o tom, že rozhodnutie, ktorého zrušenia sa žalobou domáhal, nebude predmetom súdneho prieskumu, čím by žalovaný nezákonnosťou postupu v konaní zbavil žalobcu všetkých prostriedkov právnej ochrany voči takémuto nezákonnému postupu a rozhodnutiu. Odvolací súd dáva žalobcovi do pozornosti, že právna úprava ustanovená v § 250b ods. 2 O.s.p. umožňuje i opomenutému účastníkovi správneho konania, teda tomu s kým sa v správnom konaní ako s účastníkom malo konať, avšak sa nekonalo a nebolo mu doručené rozhodnutie správneho orgánu, podať žalobu proti takému rozhodnutiu, a preto z dôvodu zabezpečenia zákonnosti priebehu správneho konania súd skúma dôvodnosť takéhoto tvrdenia opomenutého účastníka (žalobcu) a v prípade preukázania pravdivosti tohto tvrdenia, uloží správne orgánu povinnosť rozhodnutie doručiť opomenutému účastníkovi správneho konania - žalobcovi. Odvolací súd súhlasí s tvrdením žalobcu, že uvedená právna úprava prelomuje dôsledky právnej úpravy ustanovenej v § 247 ods. 2 a ust. § 250 ods. 2 O.s.p., avšak iba v tom smere, že priznáva opomenutému účastníkovi správneho konania procesné právo podať žalobu aj proti neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu, keďže procesná aktívna legitimácia je jednou zo zákonných podmienok konania a jej nesplnenie má za následok zastavenie konania.

V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, že žalobca mal byť účastníkom správneho konania, a preto žalovaný postupoval v správnom konaní nezákonne, keď mu rozhodnutie napadnuté žalobou nedoručil. Súd prvého stupňa vychádzajúc z uvedeného postupoval správne a v súlade so zákonom, keď žalovanému uložil povinnosť doručiť predmetné rozhodnutie a následne v konaní pokračoval skúmaním zákonných podmienok konania, ktorých splnenie zákonodarcu v právnej úprave ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (v správnom súdnictve) predpokladá.

Prvostupňový súd postupoval správne a v súlade s § 250d ods.3 O.s.p., keď konanie zastavil, pretože zákonnou podmienkou súdneho prieskumu je spôsobilosť predmetu tohto prieskumu, keďže predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť, v zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 247 ods. 2 O.s.p., ktorú právnu normu treba vykladať v súlade s cieľom a účelom preskúmvania zákonnosti postupov a rozhodnutí správnych orgánov súdom v správnom súdnictve tak, že zásadne predmetom preskúmania súdom bude právoplatné správne rozhodnutie.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo súdneho spisu bolo preukázané, že žalobca v predmetnej veci proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu podal opravný prostriedok, o ktorom však doposiaľ nebolo rozhodnuté t. j. nebola zachovaná dvojínštančnosť správneho konania. Tým, že rozhodnutie žalovaného č. C-18403/2009-Db zo dňa 5. augusta 2009 bolo žalobcovi doručené a ten mal možnosť podať proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie, bolo porušenie procesných práv žalobcu zhojené a o odvolaní bude musieť byť v súlade s príslušnými ustanoveniami stavebného zákona v spojení s ustanoveniami správneho poriadku rozhodnuté. Až takéto druhostupňové rozhodnutie správneho orgánu, pokiaľ nebude odvolaniu vyhovené, bude spôsobilé prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd námietku žalobcu smerujúcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa výroku o trovách konania považoval za dôvodnú. Nemožno považovať za správny postup prvostupňového súdu, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z vyčíslenia trov konania, ktoré právny zástupca žalobcu zaslal súdu dňa 8.10.2012, majú za to, že po tomto dátume zo strany žalobcu nedošlo k žiadnym úkonom právnej služby, a preto upustil od výzvy podľa ust. § 151 ods. 4 O.s.p.. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca si vyčísлил trovy konania na žiadosť súdu dňa 8. októbra 2012 a to ešte pred pojednávaním, na ktorom došlo k vyhláseniu uznesenia o uložení povinnosti

žalovanému doručiť žalobcovi žalobou napadnuté rozhodnutie č. C-18403/2009-Db, ktoré sa konalo dňa 12. júna 2013. Rozhodnutie o zastavení konania zo dňa 31. júla 2013, ktorým bolo konanie skončené, sa nevyhlasovalo verejne, a preto prvostupňový súd pochybil, pokiaľ v súlade s ust. § 151 ods. 4 O.s.p. nevyzval žalobcu na vyčíslenie trov konania, pričom samotný návrh na rozhodnutie o trovách konania je obsiahnutý v žalobe.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods.1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1, písm. f/, ods. 2 a v ostatnej napadnutej časti týkajúcej sa veci samej - zastavenia konania, potvrdil v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2.

Povinnosťou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách uvedených vyššie a opätovne rozhodnúť o náhrade trov konania a súčasne o náhrade trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 224 ods. 3 O.s.p..

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.